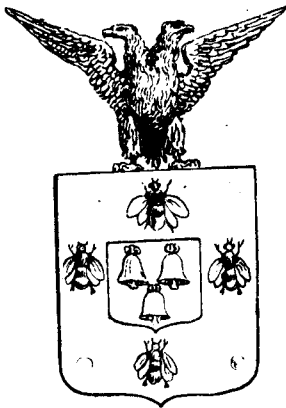

Νικόλαος, δὲν ἐπέισθη νὰ ὁμώσῃ πίστιν πρὸς τὸν Φίλιππον, πολιτευθεὶς ὅμως μὲ τὴν συνήθη εἰς τὸν οἶκόν του ἀγριότητα πρὸς τε τὸν νεώτερον αὐτοῦ ἀδελφὸν Γουίδωνα καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν του Μαργαρίταν ἠνάγκασε τὸν μὲν πρῶτον νὰ συνταχθῆ μετὰ τῶν Ἀνδεγαυηῶν, τὴν δὲ δευτέραν νὰ ζητήσῃ ἄσυλον εἰς Νεάπολιν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀνωμαλίας ταύτης ἀπέπλευσε τελευταῖον κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1325 ἐκ Βρεννησίου ὁ Ἰωάννης Γραυῖνας μετὰ 25 γαλεῶν, ἵνα ἀσφαλίσῃ μὲν τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πριγκιπάτου τοῦ Μωρέως καὶ τοῦ ὅλου δεσποτάτου τῆς Ρωμανίας, κατακτήσῃ δέ, εἰ δυνατὸν, καὶ αὐτὸ τὸ τῶν Παλαιολόγων κράτος, ὡς ἐπίτροπος τοῦ ὑποτιθεμένου λατινοῦ αὐτοκράτορος Φιλίππου τοῦ ταραντίνου, τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ. Καὶ κατέλαβε μὲν Κεραλληνίαν καὶ τὴν Ζίκυνθον, ἀποβιβασθεὶς δὲ εἰς Γλαρεντζαν ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν βαρῶνων ὡς νόμιμος αὐτῶν κύριος· ἄλλ' οὔτε κατὰ τῶν Καταλανῶν οὔτε κατὰ τοῦ πρὸ μικροῦ μνημονευθέντος δεσπότου τῆς Ἡλείρου ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τι. Μετ' ὀλίγον μάλιστα ἐδέησε νὰ καταλίπῃ καὶ αὐτὰς τὰς κατ' ἀρχὰς καταλη-

Οἰκὸσημον τῶν Μελισσηνῶν

φθείσας νήσους τοῦ δεσπότου τούτου καὶ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Νεάπολιν, ἄπρακτος μὲν, βεβαρημένος δὲ ὑπὸ πολλῶν χρεῶν. Ἡ Ἀχαΐα ἐξηκολούθησε διοικουμένη ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ, οἵτινες ὅμως δὲν ἴσχυον νὰ ἀποκαταστήσωσιν ἐν αὐτῇ διαρκῆ τινα τάξιν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν ὑπετάσσετο μᾶλλον εἰς τοὺς Ἐνετοὺς ἢ εἰς τὸν ἐπίτροπον τοῦ πριγκιπῶς· πολλοὶ νεαπολίται ἱππεῖς οἵτινες εἶχον συνοδεύσει τὸν πριγκίπα εἰς τὴν ἐκστρατείαν του ἐδέησε νὰ ἀποζημιωθῶσι διὰ τὰ ἔξοδά των λαμβάνοντες φέουδα ἐν Πελοποννήσῳ, οἱ δὲ φλωρεντινοὶ τραπεζίται ἠξιοῦν ν' ἀναμιγνύωνται εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου, καὶ ἐκ τούτων πάντων ἠῤῥαξαν ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τῶν πραγμάτων ἀνωμαλία. Ἀφ' ἐτέρου οἱ ἐνετοὶ φρούραχοι τῆς Κορώνης ἐξετραχηλίζοντο ἐκ διαλειμμάτων εἰς πολλὰς καταπιέσεις καὶ ἀρπαγὰς καὶ δηώσεις κατὰ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν οἰκούντων Ἑλλήνων, οἵτινες ἠναγκάσθησαν ν' ἀποδημήσωσιν ἀθροοὶ εἰς τὰς παρακειμένας φραγκικὰς χώρας· μόλις δὲ τῷ 1330 ἐπέστρεψαν, εἰς 6.000 συμποσούμενοι, ἀφοῦ ἡ ἐνετικὴ κυβέρνησις μετ' αὐστηρὰν ἀνάγκισιν ἔπλευσε τὸν φρούραχον τῆς Κορώνης. Ἄλλ' ἐξηκολούθησαν αἱ τῶν ἐνετικῶν ἀρχῶν συγκρούσεις μετὰ τοῦ πλουσίου ἑλληνικοῦ οἴκου τῶν Μελισσηνῶν, οἵτινες ἔχοντες μεγάλα ἐν Μεσσηνίᾳ κτήματα καὶ ὑπολαμβάνοντες ἑαυτοὺς ὑπηκόους τῶν Παλαιολόγων συνενοοῦντο μετὰ τῶν ἐν Μυσθρᾷ στρατηγῶν καὶ ἐπολιτεύοντο πολεμῶς πρὸς τὴν ἐνετικὴν χώραν· τὸ δὲ παράδειγμα αὐτῶν ἐμιμήθησαν μετ' ὀλίγον καὶ οἱ Ζασσιδαί, οὓς ἐλάβομεν ἄλλοτε ἀφορμὴν νὰ μνημονεύσωμεν. Τελευταῖον, ὡσὰν μὴ ἤρχον πάντα ταῦτα τὰ δεινὰ καὶ ἡ διαίρεσις τῆς Πελοποννήσου μεταξὺ τοσούτων κυβερνητῶν, Ἀνδεγαυηῶν, Ἐνετῶν καὶ Ἑλλήνων, ἀνεμίχθη εἰς τὰς ξριδας ταύτας καὶ ὁ τῆς Ἀττικῆς ἐπικυρίαρχος Ἀλφόνσος ὁ ἀραγωνικὸς, προσλαβὼν συμμάχους τοὺς τούρκους πειρατὰς, οἵτινες ἐκ τούτου ἔλαβον νέαν ἀφορμὴν ἐπιδρομῶν, λεηλασιῶν καὶ ἀρπαγῶν. Ἴνα παραστήσωμεν ὅπως ὄλεθρία ὑπῆρξεν ἡ προσθήκη αὕτη εἰς τὰ δεινὰ ὅσα ἔπασχεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοὺς ἰδίους αὐτῆς κυρίαρχους τοὺς τῶν σταυροφόρων διαδόχους, θέλομεν παραθέσει ἐνταῦθα, παρεκτὸς τῶν ὅσα ἀνωτέρω ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν Τούρκων, καὶ ἐτέρας τινὰς εἰδήσεις. Ὁ δούξ τῆς Νάξου Νικόλαος Α' Σανουῦτος ἠναγκάσθη κατὰ τοὺς χρόνους τούτους νὰ προσ-